HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

15 septembrie 2011 *

În cauzele conexate C-180/10 și C-181/10,

având ca obiect două cereri de pronunțare a unor hotărâri preliminare formulate în temeiul articolului 267 TFUE de Naczelny Sąd Administracyjny (Polonia), prin deciziile din 9 martie 2010, primite de Curte la 9 aprilie 2010, în procedurile

Jarosław Słaby

împotriva

Minister Finansów (C-180/10),

și

Emilian Kuć,

* Limba de procedură: polona.

Halina Jeziorska-Kuć

împotriva

Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie (C-181/10),

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul J. N. Cunha Rodrigues, președinte de cameră, domnii A. Arabadjiev (raportor), U. Lõhmus, A. Ó Caoimh și doamna P. Lindh, judecători,

avocat general: domnul J. Mazák,
grefier: domnul A. Calot Escobar,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru domnul Kuć și pentru doamna Jeziorska-Kuć, de domnul W. Modzelewski, radca prawny;

— pentru guvernul polonez, de domnul M. Szpunar, în calitate de agent;

— pentru Comisia Europeană, de domnul D. Triantafyllou și de doamna K. Herrmann, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 12 aprilie 2011,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererile de pronunțare a unor hotărâri preliminare privesc interpretarea articolului 4 alineatele (1) și (2) din A șasea directivă 77/388/CEE a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitele pe cifra de afaceri – sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată: baza unitară de evaluare (JO L 145, p. 1), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/98/CE a Consiliului din 20 noiembrie 2006 (JO L 363, p. 129, Ediție specială, 09/vol. 3, p. 126, denumită în continuare „A șasea directivă"), precum și a articolului 9 alineatul (1), a articolului 16 și a articolului 295 alineatul (1) punctul 3 din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, p. 1, Ediție specială, 09/vol. 3, p. 7), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/138/CE a Consiliului din 19 decembrie 2006 (JO L 384, p. 92, Ediție specială, 09/vol. 3, p. 134, denumită în continuare „Directiva TVA").

2 Aceste cereri au fost formulate în cadrul a două litigii între domnul Słaby, pe de o parte, și Minister Finansów (ministrul finanțelor), pe de altă parte (cauza C-180/10) și, respectiv, între domnul Kuć și doamna Jeziorska-Kuć (denumiți în continuare „soții Kuć"), pe de o parte, și Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie (directorul camerei

fiscale din Varșovia), pe de altă parte (cauza C-181/10), în legătură cu aspectul dacă înstrăinarea mai multor terenuri destinate construcției trebuie supusă taxei pe valoarea adăugată (denumită în continuare „TVA”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Directiva TVA a abrogat și a înlocuit de la 1 ianuarie 2007, în conformitate cu articolele 411 și 413 din aceasta, legislația Uniunii în domeniul TVA-ului, în special A șasea directivă. Potrivit considerentelor (1) și (3) ale Directivei TVA, reformarea celei de A șasea directive era necesară pentru a prezenta dispozițiile privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la TVA într-o formă clară și logică, într-o structură și o redactare revizuite, fără a include totuși, în principiu, modificări de fond. Dispozițiile din Directiva TVA sunt astfel, în esență, identice cu dispozițiile corespunzătoare din A șasea directivă.

4 Potrivit articolului 2 alineatul (1) litera (a) din Directiva TVA, care reia, în esență, cuprinsul articolului 2 alineatul (1) din A șasea directivă, „[este] supus[ă] TVA[-ului] livrarea de bunuri efectuată cu titlu oneros pe teritoriul unui stat membru de către o persoană impozabilă care acționează ca atare”.

5 Articolul 9 alineatul (1) din Directiva TVA, care, în esență, are un cuprins analog celui al articolului 4 alineatele (1) și (2) din A șasea directivă, prevede:

„«Persoană impozabilă» înseamnă orice persoană care, în mod independent, desfășoară în orice loc orice activitate economică, indiferent de scopul sau rezultatele activității respective.

Orice activitate a producătorilor, comercianților sau persoanelor care prestează servicii, inclusiv activitățile miniere și agricole și activitățile prestate în cadrul profesiunilor liberale, este considerată «activitate economică». Exploatarea bunurilor corporale sau necorporale în scopul obținerii de venituri cu caracter de continuitate este de asemenea considerată activitate economică."

6 Articolul 12 alineatele (1) și (3) din Directiva TVA, care reia, în esență, textul articolului 4 alineatul (3) din A șasea directivă, cuprinde următoarele dispoziții:

„(1) Statele membre pot considera ca persoană impozabilă orice persoană care efectuează, în mod ocazional, o operațiune legată de activitățile prevăzute la articolul 9 alineatul (1) al doilea paragraf și, în special, una dintre următoarele operațiuni:

[…]

(b) livrarea de terenuri construibile.

[…]

(3) În sensul alineatului (1) litera (b), «teren construibil» înseamnă orice teren neamenajat sau amenajat, definit ca atare de statele membre."

7 Articolul 16 primul paragraf din Directiva TVA, care corespunde, în esență, articolului 5 alineatul (6) din A șasea directivă, are următorul cuprins:

„Utilizarea de către o persoană impozabilă a bunurilor care fac parte din activele activității sale economice în interes propriu sau în interesul personalului său, transferul lor gratuit sau, mai general, utilizarea lor în alte scopuri decât cele legate de desfășurarea activității economice sunt considerate livrări ca livrări cu titlu oneros atunci când taxa aferentă bunurilor respective sau părților componente ale bunurilor respective a fost dedusă total sau parțial."

8 Articolul 295 alineatul (1) punctele 1 și 3 din Directiva TVA definește, precum articolul 25 alineatul (2) prima și a treia liniuță din A șasea directivă, un „producător agricol", în sensul capitolului 2 al titlului XII, drept o „persoană impozabilă care își desfășoară activitatea într-o întreprindere agricolă, forestieră sau de pescuit", iar un „producător agricol forfetar" drept un „producător agricol căruia i se aplică regimul forfetar prevăzut în [...] capitol[ul menționat]".

9 Articolul 296 alineatul (1) din Directiva TVA, căruia îi corespunde articolul 25 alineatul (1) din A șasea directivă, prevede:

„În cazul în care aplicarea regimului normal de TVA asupra producătorilor agricoli sau a regimului special prevăzut la capitolul 1 întâmpină dificultăți, statele membre pot aplica producătorilor agricoli, în conformitate cu prezentul capitol, un regim forfetar având scopul de a compensa TVA[-ul] aplicat achizițiilor de bunuri și prestărilor de servicii efectuate de producătorii agricoli forfetari."

Reglementarea națională

10 Articolul 15 alineatele 1, 2, 4 și 5 din Legea din 11 martie 2004 privind taxa pe bunuri și servicii (denumită în continuare „Legea privind TVA-ul") prevede:

„1. Sunt considerate persoane impozabile persoanele juridice, entitățile organizaționale fără personalitate juridică și persoanele fizice care desfășoară în mod independent una dintre activitățile economice menționate la alineatul 2, indiferent de scopurile și de rezultatele acestei activități.

2. Orice activitate a producătorilor, a comercianților sau a persoanelor care prestează servicii, inclusiv activitățile miniere și agricole și activitățile prestate în cadrul profesiunilor liberale sau al celor asimilate acestora, este considerată activitate economică, chiar dacă activitatea nu a fost efectuată decât o singură dată, însă reiese din împrejurările sale intenția de a o efectua în mod repetat. Exploatarea bunurilor corporale sau necorporale în scopul obținerii de venituri cu caracter de continuitate este de asemenea considerată activitate economică.

[…]

4. Persoanele fizice care exercită exclusiv o activitate de exploatare agricolă, forestieră sau de pescuit sunt considerate persoane impozabile în cazul în care au depus declarația de înregistrare prevăzută la articolul 96 alineatul 1.

5. Prevederile alineatului 4 se aplică *mutatis mutandis* în cazul persoanelor fizice care exercită exclusiv o activitate agricolă în împrejurări diferite de cele prevăzute la alineatul menționat."

11 Articolul 43 alineatul 1 punctele 3) și 9) din Legea privind TVA-ul prevede:

„1. Sunt scutite de la plata taxei:

[…]

3) livrarea de către un producător agricol forfetar a produselor agricole provenite din activitatea sa agricolă și prestarea de servicii agricole de către un producător agricol forfetar;

[…]

9) livrarea de bunuri imobile neconstruite, altele decât terenurile construibile, destinate unei construcții."

Acțiunile principale și întrebările preliminare

Cauza C-180/10

12 Domnul Słaby a dobândit, în 1996, în calitate de persoană fizică care nu exercita o activitate economică, un teren clasificat drept zonă agricolă în planul de amenajare a teritoriului. Între 1996 și 1998, domnul Słaby a utilizat terenul amintit în vederea desfășurării unei activități agricole, pe care a încetat-o în 1999.

13 În 1997, planul de amenajare a teritoriului în cauză a fost modificat, terenul respectiv urmând a fi destinat construcției de locuințe de vacanță. În urma acestei modificări, domnul Słaby a împărțit terenul în 64 de parcele, pe care le-a vândut unor persoane fizice, treptat, începând din anul 2000.

14 La 17 septembrie 2007, domnul Słaby a solicitat o decizie fiscală de la Minister Finansów în scopul de a afla dacă, în raport cu articolul 15 alineatul 1 din Legea privind TVA-ul, împărțirea unui teren în parcele și apoi vânzarea acestor parcele mai multor cumpărători trebuie considerate operațiuni supuse TVA-ului.

15 În decizia fiscală din 13 decembrie 2007, Minister Finansów a arătat că operațiunile respective constituiau o activitate economică, dat fiind că, în raport cu Legea privind TVA-ul, producătorul agricol este o persoană impozabilă care exercită o activitate economică, iar amploarea și sfera operațiunilor preconizate, precum și împărțirea terenului în parcele indicau intenția domnului Słaby de a realiza vânzări repetitive.

16 Domnul Słaby a formulat o acțiune împotriva deciziei menționate. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie a înlăturat interpretarea dată de Minister Finansów și a decis că nu reieșea din împrejurările de fapt ale speței că domnul Słaby exercita sau urmărea să exercite o activitate economică în domeniul tranzacțiilor imobiliare, ci că exercita o activitate agricolă care, în acel moment, nu era supusă TVA-ului. Potrivit instanței, nimic nu permite să se stabilească faptul că terenul a fost dobândit cu intenția de revânzare, dat fiind că acesta a fost dobândit în vederea desfășurării unei activități agricole și că a fost utilizat în acest scop. Împărțirea și vânzarea parcelelor erau consecința unei modificări a planului de amenajare a teritoriului neimputabile domnului Słaby. În consecință, potrivit instanței, reclamantul din acțiunea principală nu a acționat în calitate de comerciant cu ocazia cumpărării terenului în cauză.

17 Minister Finansów a formulat recurs împotriva acestei decizii la instanța de trimitere. Acesta a arătat că terenul în cauză, întrucât a fost dobândit în scopul producției agricole, nu era utilizat exclusiv în scop privat, în beneficiul domnului Słaby, ci era destinat exploatării agricole a acestuia și, în consecință, era utilizat pentru exercitarea unei activități economice.

18 În aceste condiții, Naczelny Sąd Administracyjny a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„O persoană fizică a cărei activitate agricolă s-a exercitat pe un teren înainte de a înceta din cauza unei modificări a planului de amenajare a teritoriului, intervenită din motive independente de voința sa, modificare prin care bunul său este recalificat drept bun privat, și care împarte terenul în parcele mai mici (terenuri destinate construcției de locuințe de vacanță) și realizează vânzarea acestora trebuie considerată pentru acest motiv persoană impozabilă în scopuri de TVA, în sensul articolului 9 alineatul (1) din Directiva [TVA] și al articolului 4 alineatele (1) și (2) din A șasea directivă 77/388/CEE și este obligată la plata acestei taxe în temeiul exercitării unei activități comerciale?”

Cauza C-181/10

19 Soții Kuć sunt, din 1996, proprietarii unei exploatații agricole dobândite drept teren agricol neconstruibil. Aceștia au utilizat terenul menționat până la sfârșitul anului 2006 în vederea desfășurării unei activități agricole, respectiv, pentru creșterea cailor, ulterior, pentru cultivarea furajelor pentru animalele lor.

20 După ce au primit, în 2004, o recomandare din partea administrației fiscale, soții Kuć s-au înregistrat în calitate de persoane impozabile în scopuri de TVA, deși, în opinia lor, exploatația aparține patrimoniului lor personal.

21 În urma unei modificări a planului de amenajare a teritoriului, potrivit căruia terenul în cauză era de la acel moment destinat construcțiilor de locuințe și de spații de servicii, aceștia au început să vândă, în mod ocazional și neorganizat, unele părți din exploatație. În cazul acestor livrări s-a aplicat TVA-ul.

22 Potrivit soților Kuć, în cazul livrărilor menționate nu trebuia aplicat TVA-ul, întrucât acestea se aflau în legătură cu patrimoniul lor personal. Ei au solicitat de la directorul administrației fiscale locale din Wołomin o recomandare scrisă privind acest aspect. În decizia fiscală din 13 iunie 2008, directorul menționat a considerat că vânzarea terenurilor constituia o livrare de bunuri cu titlu oneros supusă TVA-ului. Această interpretare a fost confirmată de Dyrektor Izby Skarbowej w Warszawie.

23 Soții Kuć au introdus o acțiune împotriva acestei interpretări la Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie. Potrivit acestuia din urmă, în cazul livrării terenurilor construibile respective, trebuie aplicat TVA-ul întrucât, pe de o parte, terenurile respective făceau parte din întreprinderea agricolă a soților Kuć și, pe de altă parte, întrucât aceștia din urmă au efectuat livrările respective în calitate de comercianți. Aceste două împrejurări ar justifica, independent una de cealaltă, supunerea operațiunilor menționate TVA-ului.

24 Naczelny Sąd Administracyjny, sesizată de soții Kuć cu recurs, observă mai întâi că aceștia din urmă beneficiau, în calitate de agricultori, de regimul forfetar de TVA. În consecință, instanța amintită ridică problema dacă vânzarea terenurilor respective poate fi considerată o înstrăinare de bunuri aparținând patrimoniului personal al acestora, dat fiind că dobândirea terenurilor menționate nu a determinat o deducere

a TVA-ului. Pe de altă parte, instanța subliniază că terenurile în cauză au fost utilizate nu numai pentru a furniza produse agricole, ci și în interes propriu al agricultorului și al membrilor familiei sale.

25 În aceste condiții, Naczelny Sąd Administracyjny a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Îi este aplicabil unui producător agricol forfetar în sensul articolului 295 alineatul (1) punctul 3 din Directiva [TVA], care vinde parcele utilizate anterior pentru activitatea sa agricolă, parcele care, potrivit planului de amenajare a localității, sunt destinate construirii de locuințe și de spații de servicii, însă care au fost dobândite ca terenuri agricole (scutite de TVA), articolul 16 din această directivă, conform căruia utilizarea activelor unei întreprinderi în interesul propriu al persoanei impozabile sau în alte scopuri decât cele legate de desfășurarea activității economice a întreprinderii nu este asimilată unei livrări cu titlu oneros decât atunci când TVA-ul aferent activelor respective a fost dedus total sau parțial?

2) [În caz afirmativ, u]n producător agricol forfetar în sensul articolului 295 alineatul (1) punctul 3 din Directiva [TVA], care vinde parcele utilizate anterior pentru activitatea sa agricolă, parcele care, potrivit planului de amenajare a localității, sunt destinate construirii de locuințe și de spații de servicii, însă care au fost dobândite ca terenuri agricole (scutite de TVA), trebuie considerat persoană impozabilă obligată la plata TVA-ului în temeiul acestei vânzări conform regimului normal?”

Cu privire la întrebările preliminare

26 Prin intermediul întrebărilor preliminare, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, Curții să stabilească dacă o persoană fizică ce a exercitat

o activitate agricolă pe un teren dobândit cu scutire de TVA și recalificat drept teren destinat construcției, în urma unei modificări a planurilor de amenajare a teritoriului, intervenită din motive independente de voința acestei persoane, trebuie considerată persoană impozabilă în scopuri de TVA în cazul în care vinde terenul menționat. În plus, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă, în astfel de împrejurări, un „producător agricol forfetar", în sensul articolului 295 alineatul (1) punctul 3 din Directiva TVA, trebuie considerat persoană impozabilă în scopuri de TVA în conformitate cu regimul normal și dacă articolul 16 din directiva amintită îi este aplicabil.

27 Cu titlu introductiv, trebuie precizat că reiese din cauzele principale că o parte din vânzări se raportează la o perioadă de impozitare anterioară aderării Republicii Polone la Uniunea Europeană. Or, Curtea este competentă să interpreteze dreptul Uniunii numai în ce privește aplicarea acestuia într-un nou stat membru începând de la data aderării acestuia la Uniune (a se vedea în special Ordonanța din 6 martie 2007, Ceramika Paradyż, C-168/06, punctul 22). Considerațiile care urmează privesc, așadar, numai operațiunile efectuate ulterior datei aderării Republicii Polone la Uniune.

28 Trebuie arătat, de asemenea, că acțiunile principale vizează o perioadă în cursul căreia A șasea directivă și Directiva TVA au fost aplicabile succesiv. Totuși, în vederea răspunsului la întrebările preliminare, nu se impune să se realizeze o distincție între dispozițiile rezultate din directivele respective, întrucât acestea trebuie considerate ca având domenii de aplicare în esență identice în vederea interpretării pe care Curtea o va da în cadrul prezentei cauze.

29 Cu privire la fond, reiese din deciziile de trimitere că terenurile în cauză în acțiunile principale au fost recalificate drept terenuri destinate construcției în urma unei modificări a planurilor de amenajare a teritoriului, intervenită din motive independente de voința domnului Słaby și a soților Kuć.

30 Articolul 12 alineatul (1) din Directiva TVA permite statelor membre să considere drept persoană impozabilă orice persoană care efectuează, cu titlu ocazional, o operațiune care se numără printre activitățile vizate la articolul 9 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva TVA și, în special, o singură livrare de terenuri construibile.

31 Guvernul polonez susține că a utilizat posibilitatea care îi este acordată prin această dispoziție atunci când a introdus, în reglementarea sa națională, articolul 15 alineatul 2 din Legea privind TVA-ul, potrivit căruia „[o]rice activitate a producătorilor, a comercianților sau a persoanelor care prestează servicii […] este considerată activitate economică, chiar dacă activitatea nu a fost efectuată decât o singură dată, însă reiese din împrejurările sale intenția de a o efectua în mod repetat […]”.

32 Totuși, nu reiese din deciziile de trimitere și, de altfel, nici din cuprinsul articolului 15 alineatul 2 din Legea privind TVA-ul dacă Republica Polonă a utilizat efectiv articolul 12 alineatul (1) din Directiva TVA, aspect a cărui verificare este de competența instanței naționale.

33 În această privință, trebuie subliniat că această din urmă dispoziție prevede o posibilitate, iar nu o obligație a statelor membre. Rezultă că, pentru a beneficia de posibilitatea prevăzută de această dispoziție, statele membre sunt obligate să facă uz de această posibilitate (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 4 iunie 2009, SALIX Grundstücks-Vermietungsgesellschaft, C-102/08, Rep., p. I-4629, punctele 51 și 52).

34 Potrivit jurisprudenței constante a Curții, transpunerea normelor comunitare în dreptul intern nu impune în mod necesar o preluare formală și textuală a dispozițiilor lor într-o dispoziție expresă și specifică și poate fi suficient un context juridic general, cu condiția ca acesta să asigure efectiv deplina aplicare a directivei într-un mod suficient

de clar și de precis (a se vedea, prin analogie, Hotărârea SALIX Grundstücks-Vermietungsgesellschaft, citată anterior, punctul 40).

35 În cazul în care instanța națională constată că statul membru în cauză a utilizat abilitarea prevăzută la articolul 12 alineatul (1) din Directiva TVA, livrarea de terenuri construibile trebuie considerată supusă TVA-ului în temeiul legislației naționale, independent de caracterul permanent al operațiunii sau de aspectul dacă persoana care a efectuat livrarea exercită o activitate de producător, de comerciant sau de prestator de servicii, în măsura în care această operațiune nu constituie o simplă exercitare a dreptului de proprietate de către titularul său.

36 Reiese în această privință din jurisprudență că simpla exercitare a dreptului de proprietate de către titularul acestuia nu poate fi considerată prin ea însăși o activitate economică (a se vedea Hotărârea din 20 iunie 1996, Wellcome Trust, C-155/94, Rec., p. I-3013, punctul 32).

37 Trebuie precizat că numărul și mărimea vânzărilor realizate în speță nu sunt determinante în sine. Astfel cum a decis deja Curtea, mărimea vânzărilor nu poate constitui un criteriu de distincție între activitățile unui operator care acționează cu titlu privat, care se situează în afara domeniului de aplicare al acestei directive, și cele ale unui operator ale cărui operațiuni constituie o activitate economică. Curtea a arătat că vânzări semnificative pot fi efectuate și de operatori care acționează cu titlu privat (a se vedea în acest sens Hotărârea Wellcome Trust, citată anterior, punctul 37).

38 De asemenea, faptul că, anterior înstrăinării, persoana interesată a procedat la împărțirea terenului în loturi în vederea obținerii unui preț total mai mare nu este, prin el însuși, determinant, după cum nu este nici durata pe care se întind operațiunile respective sau mărimea veniturilor provenite din acestea. Astfel, totalitatea acestor împrejurări s-ar putea înscrie în cadrul gestiunii patrimoniului personal al persoanei interesate.

39 Situația este însă diferită în cazul în care persoana interesată ia măsuri active de comercializare a terenului prin mobilizarea unor mijloace similare celor utilizate de un producător, de un comerciant sau de un prestator de servicii în sensul articolului 9 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva TVA.

40 Astfel de măsuri active pot consta, între altele, în realizarea pe aceste terenuri a unor lucrări de viabilizare, precum și în punerea în aplicare a mijloacelor de comercializare specifice.

41 Aceste inițiative nu se înscriu în mod normal în cadrul gestiunii unui patrimoniu personal, livrarea unui teren destinat construcției într-o astfel de ipoteză nu poate fi considerată o simplă exercitare a dreptului de proprietate de către titularul său.

42 În ipoteza în care instanța de trimitere constată că Republica Polonă nu a făcut uz de posibilitatea prevăzută la articolul 12 alineatul (1) din Directiva TVA, ar trebui să se examineze dacă operațiunea din acțiunea principală este impozabilă, în temeiul articolului 9 alineatul (1) din Directiva TVA.

43 Potrivit acestei dispoziții, noțiunea de persoană impozabilă este definită în raport cu cea de activitate economică. Astfel, existența unei astfel de activități este cea care justifică o calificare drept persoană impozabilă (a se vedea Hotărârea din 3 martie 2005, Fini H, C-32/03, Rec., p. I-1599, punctul 19).

44 În această privință, trebuie amintit că definiția noțiunii „activitate economică" de la articolul 9 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva TVA cuprinde orice activitate a producătorilor, comercianților sau persoanelor care prestează servicii și, în special,

operațiunile care presupun exploatarea bunurilor corporale sau necorporale în scopul obținerii de venituri cu caracter de continuitate.

45 Potrivit unei jurisprudențe constante, simpla dobândire și simpla vânzare a unui bun nu pot constitui o exploatare a unui bun în scopul obținerii de venituri cu caracter de continuitate, în sensul articolului 9 alineatul (1) din Directiva TVA, unica retribuție a acestor operațiuni fiind constituită de un eventual profit obținut la vânzarea bunului respectiv. Astfel, operațiuni similare nu pot constitui, în principiu, prin ele însele, activități economice în sensul directivei amintite (a se vedea Hotărârea din 29 aprilie 2004, EDM, C-77/01, Rec., p. I-4295, punctul 58, și Hotărârea din 21 octombrie 2004, BBL, C-8/03, Rec., p. I-10157, punctul 39).

46 Criteriile prevăzute la punctele 37-41 din prezenta hotărâre sunt aplicabile.

47 În ceea ce privește articolul 16 din Directiva TVA, trebuie să se precizeze că acesta este aplicabil, astfel cum reiese din cuprinsul său, atunci când bunul în cauză sau elementele care îl alcătuiesc justifică o deducere totală sau parțială de TVA. În această privință, reiese din deciziile de trimitere că reclamanții din acțiunile principale au dobândit terenurile în cauză cu scutire de TVA. Dobândirea respectivelor terenuri nu a putut determina nicio deducere de TVA. În consecință, articolul 16 amintit nu este aplicabil într-o situație precum cea din acțiunile principale.

48 În definitiv, împrejurarea că reclamanții din acțiunea principală din cauza C-181/10 au fost înregistrați ca persoane impozabile în scopuri de TVA, în regim forfetar, în temeiul activității lor agricole, este lipsită de relevanță în raport cu considerațiile

anterioare. Astfel, după cum arată în mod întemeiat guvernul polonez și Comisia Europeană, alte operațiuni decât livrarea de produse agricole și prestarea de servicii agricole, în sensul articolului 295 alineatul (1) din Directiva TVA, realizate de producătorul agricol forfetar în cadrul exploatației agricole rămân supuse regimului general al acestei directive (a se vedea Hotărârea din 15 iulie 2004, Harbs, C-321/02, Rec., p. I-7101, punctele 31 și 36, precum și Hotărârea din 26 mai 2005, Stadt Sundern, C-43/04, Rec., p. I-4491, punctul 20).

49 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că livrarea unui teren destinat construcției trebuie considerată supusă TVA-ului în temeiul legislației naționale a unui stat membru în cazul în care statul respectiv face uz de posibilitatea prevăzută la articolul 12 alineatul (1) din Directiva TVA independent de caracterul permanent al operațiunii sau de aspectul dacă persoana care a efectuat livrarea exercită o activitate de producător, de comerciant sau de prestator de servicii, în măsura în care această operațiune nu constituie simpla exercitare a dreptului de proprietate de către titular.

50 O persoană fizică ce a exercitat o activitate agricolă pe un teren recalificat drept teren destinat construcției, în urma unei modificări a planurilor de amenajare a teritoriului, intervenită din motive independente de voința acestei persoane, nu trebuie considerată persoană impozabilă în scopuri de TVA în sensul articolului 9 alineatul (1) și al articolului 12 alineatul (1) din Directiva TVA dacă vinde terenul respectiv, în ipoteza în care aceste vânzări se înscriu în cadrul administrării patrimoniului privat al acestei persoane.

51 Dacă, în schimb, această persoană, în vederea realizării vânzărilor menționate, ia măsuri active de comercializare a terenului prin utilizarea unor mijloace similare celor adoptate de un producător, de un comerciant sau de un prestator de servicii în sensul articolului 9 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva TVA, această persoană

trebuie considerată că exercită o „activitate economică” în sensul articolului menționat și, în consecință, trebuie considerată persoană impozabilă în scopuri de TVA.

52 Faptul că această persoană este un „producător agricol forfetar” în sensul articolului 295 alineatul (1) punctul 3 din Directiva TVA este lipsit de relevanță în această privință.

Cu privire la cheltuielile de judecată

53 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Livrarea unui teren destinat construcției trebuie considerată supusă taxei pe valoarea adăugată în temeiul legislației naționale a unui stat membru în cazul în care statul respectiv face uz de posibilitatea prevăzută la articolul 12 alineatul (1) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/138/CE a Consiliului din 19 decembrie 2006, independent de caracterul permanent al operațiunii sau de aspectul dacă persoana care a efectuat livrarea exercită o activitate de producător, de comerciant sau de prestator de

servicii, în măsura în care această operațiune nu constituie simpla exercitare a dreptului de proprietate de către titular.

O persoană fizică ce a exercitat o activitate agricolă pe un teren recalificat drept teren destinat construcției, în urma unei modificări a planurilor de amenajare a teritoriului, intervenită din motive independente de voința acestei persoane, nu trebuie considerată persoană impozabilă în scopuri de taxă pe valoarea adăugată în sensul articolului 9 alineatul (1) și al articolului 12 alineatul (1) din Directiva 2006/112, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/138, dacă vinde terenul respectiv, în ipoteza în care aceste vânzări se înscriu în cadrul administrării patrimoniului privat al acestei persoane.

Dacă, în schimb, această persoană, în vederea realizării vânzărilor menționate, ia măsuri active de comercializare a terenului prin utilizarea unor mijloace similare celor adoptate de un producător, de un comerciant sau de un prestator de servicii în sensul articolului 9 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva 2006/112, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/138, această persoană trebuie considerată că exercită o „activitate economică" în sensul articolului menționat și, în consecință, trebuie considerată persoană impozabilă în scopuri de taxă pe valoarea adăugată.

Faptul că această persoană este un „producător agricol forfetar", în sensul articolului 295 alineatul (1) punctul 3 din Directiva 2006/112, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/138, este lipsit de relevanță în această privință.

Semnături